

Werk doelgericht en maak leesdoelen transparant

Kijkwijzer NVT

Gebruik deze kijkwijzer om je eigen onderwijspraktijk te analyseren of te verbeteren. Duid aan welke elementen je al toepast en waar je meer aandacht aan wil geven. Niet elk punt hoeft in één les aan bod te komen.

Ik werk vanuit duidelijke lesdoelen en bijpassende leesdoelen

- Ik maak een onderscheid tussen lesdoelen en leesdoelen.
- Ik heb vooraf een helder lesdoel geformuleerd dat richting geeft aan de leesactiviteit.
- Ik formuleer een concreet leesdoel dat verbonden is met de tekst en het lesdoel ondersteunt.
- Ik stem het leesdoel af op het taalniveau en de leerbehoeften van mijn leerders.
- Het leesdoel is breed en betekenisvol, zodat leerders de tekst volledig en aandachtig moeten lezen om het doel te bereiken.

Ik kies leesdoelen die betekenisvol en motiverend zijn

- Het leesdoel sluit aan bij een betekenisvolle context of herkenbaar thema.
- Het leesdoel nodigt leerders uit om actief met de tekst te werken (nadenken, verbinden, toepassen).
- Leerders krijgen voldoende kansen om de taal te gebruiken (spreken, luisteren, schrijven) in relatie tot de tekst.
- Het leesdoel ondersteunt zowel tekstbegrip als taalverwerving (bv. woordenschat in context).

Ik maak les- en leesdoelen expliciet en transparant voor mijn leerders

- Leerders weten vóór het lezen waarom zij deze tekst lezen.
- Ik heb het leesdoel expliciet benoemd en zichtbaar gemaakt (mondeling, op het bord, in de opdracht).
- Ik bespreek samen met de leerders wat er van hen verwacht wordt tijdens het lezen.
- Er is ruimte voor eigen leervragen of accenten binnen het gezamenlijke leesdoel.
- Ik maak tussenstappen of tussendoelen tijdens het lezen zichtbaar.

Ik begeleid het leesproces doelgericht

- Ik ondersteun leerders tijdens het lezen, afgestemd op het leesdoel.
- Ik model en benoem leesstrategieën die passen bij deze tekst en dit doel.
- Ik help leerders om hoofd- en bijzaken te onderscheiden.
- Ik bewaak dat leerders actief blijven lezen en niet vastlopen op taal of structuur.
- Ik stimuleer interactie rond de tekst (samen lezen, bespreken, vragen stellen).

Observatie of actie

Ik controleer en bespreek samen met leerders of de doelen bereikt zijn

- Na het lezen kom ik expliciet terug op het leesdoel.
- Leerders benoemen wat zij uit de tekst hebben geleerd.
- Leerders reflecteren op hun aanpak en op strategieën die helpend waren.
- Nieuwe woorden of structuren worden gekoppeld aan actief taalgebruik.
- Ik gebruik deze reflectie om toekomstige leesactiviteiten beter af te stemmen op mijn leerders.

Observatie of actie